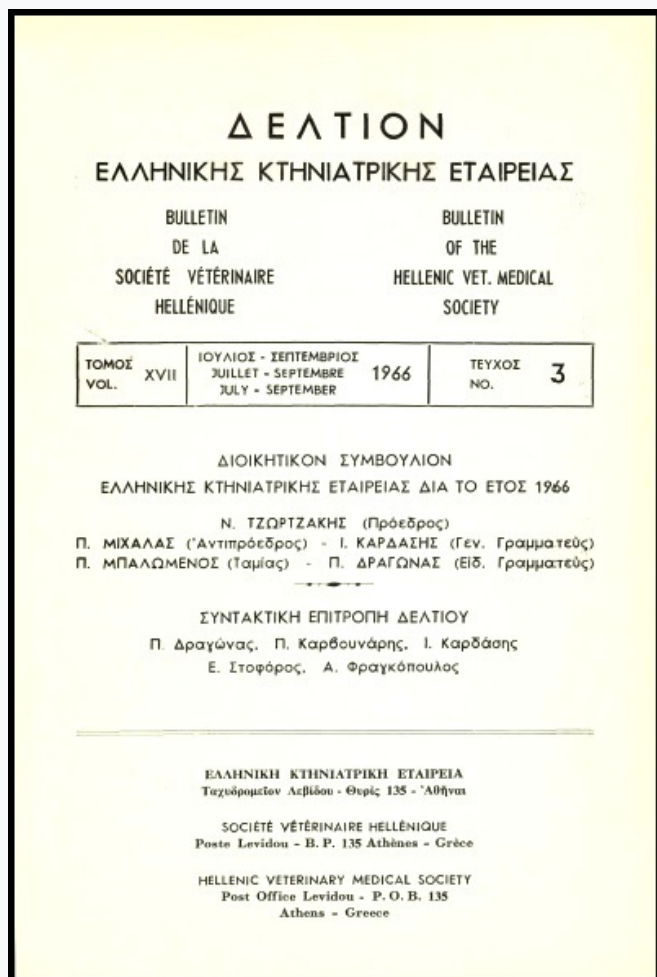

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 17, No 3 (1966)

ΕΠΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΓΑΓΓΡΑΙΝΩΔΟΥΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ ΕΙΣ ΑΓΕΛΑΔΑ

Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

doi: [10.12681/jhvms.18793](https://doi.org/10.12681/jhvms.18793)

Copyright © 2018, Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Κ. (1966). ΕΠΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΓΑΓΓΡΑΙΝΩΔΟΥΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ ΕΙΣ ΑΓΕΛΑΔΑ. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 17(3), 173–176. <https://doi.org/10.12681/jhvms.18793>

ΕΠΙ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΣ ΓΑΓΓΡΑΙΝΩΔΟΥΣ ΜΑΣΤΙΤΙΔΟΣ ΕΙΣ ΑΓΕΛΑΔΑ

Υ π ό

Κ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Κτηνιάτρου, Δ/ντοῦ Ἀγροτικοῦ Κτηνιατρείου Κατερίνης

Πρόκειται ὡς γνωστὸν περὶ σοβαρωτάτης παθήσεως τοῦ μαστοῦ μὲ βαρυτάτην πρόγνωσιν. Ἡ αἰτιολογία τῆς δὲν εἶναι ἐπακριβῶς καθωρισμένη, λόγῳ τῶν πολλῶν εἰδῶν μικροβίων ποὺ συναντῶνται εἰς τὴν πάθησιν. Πάντως τὸν κυριώτερον ρόλον παίζουν μικρόβια παράγοντα νεκρωτικὰς τοξίνας, ὡς *Bacterium Necroforum*, *Clostridium Septicum*, *Staphylococcus Aureus*, *Albus* κ.ἄ., τῇ συνεργασίᾳ συνήθως στρεπτοκόκκων καὶ κολιβακίλλων.

Ἐπειδὴ τελευταίως μᾶς ἀπασχόλησε μία τοιαύτη περίπτωσις καταλήξασα εἰς ἴασιν, θεωροῦμεν σκόπιμον νὰ τὴν ἀναφέρωμεν.

Τὴν 22αν Μαΐου 1965 προσεκομίσθη εἰς τὸ Ἀγροτικὸν Κτηνιατρεῖον Κατερίνης ἀγελὰς βελτιωμένης φυλῆς παρουσιάζουσα τὰ κάτωθι συμπτώματα:

1) Μαστὸς λίαν διογκωμένος, ἐπώδυνος, ὥστε κατὰ τὸ βάδισμα τὰ ὀπίσθια ἄκρα ἐκρατοῦντο ἀνοικτά. 2) Κατὰ τὴν ψηλάφησιν παρήγετο κριγμὸς ἀερίων. 3) Ἐκκριμα ἀπασῶν τῶν θηλῶν αἱματηρόν, χρώματος ἐρυθρομέλανος. 4) Βλεννογόνοι λίαν συμπεφορημένοι. 5) Βολβοὶ ἀμφοτέρων τῶν ὀφθαλμῶν ὑπεραιμικοί, μετὰ πετεχειῶν. 6) Θερμοκρασία 40° K, κατῆφεια, πλήρης ἀνορεξία, καχεξία. 7) Καρδιακοὶ τόνοι ἀσθενεῖς, ἐλαφρὰ ταχύπνοια. (Βλέπε εἰκόνα 1).

Θεραπευτικὴ ἀγωγὴ

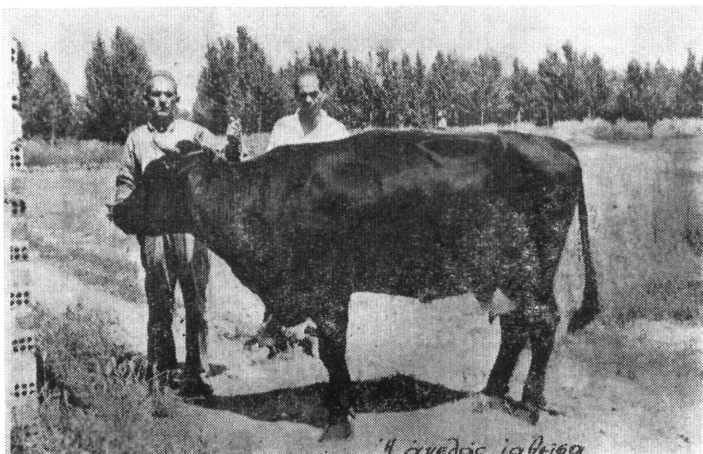
Ἐγένοντο: 1) Σουλφοναμίδαι ἐνδοφλεβίως (*Tetraseptal* 100 cc ἡμερησίως). 2) Φυσιολογικοὶ ὅροι 500 cc ἡμερησίως καὶ καρδιοτόνωσις. 3) Ἐνδομαστικῶς, ἐγχύσεις σουλφοναμιδῶν, χλωραμφενικόλης καὶ ἀντιβιοτικῶν μετὰ τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν περίπτωσιν (σκληρυνσις, ἔμφραξις) ἐνζύμων παπαΐνης καὶ ὑαλουρονιδάσης, καθὼς ἐπίσης καὶ πρεδνιζολόνης διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς φλεγμονῆς (προϊὸν *Mastidine Adelco*).

Κατὰ τὰς ἐνδοφλεβίους ἐγχύσεις, τὸ ἐκχεόμενον αἷμα εἶχε χροιάν ἐρυθρομέλαιναν (τοξιναιμία). 4) Διουρητικά, μὴ ὕδραργυρικά (πρὸς ὄψιν *Vetidrex*).

Πορεία τῆς νόσου

Ἡ ὡς ἄνω ἀγωγὴ διήρκεσεν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας μὲ ἐναλλασσομέ-

νας διακοπὰς εἰς τὰς ἔνδομαστικές ἐγγύσεις. Τὴν δευτέραν ἡμέραν ἡ ὄρεξις ἤρχισεν νὰ ἐπανέρχεται καὶ ἡ θερμοκρασία κατῆλθεν εἰς τοὺς $39,5^{\circ}$ K. Τὴν τρίτην ἡμέραν ἡ ὑπεραιμία τῶν βλεννογόνων ὑπεχώρησε καὶ τὸ ἔκκριμα τῶν θηλῶν ἀπὸ καθαρῶς αἱματηρὸν μετεβλήθη εἰς ἡμιγαλακτώδες. Τὴν τετάρτην ἡμέραν ἤρχισεν ὑποχωροῦσα ἡ ὑπεραιμία τῶν βολβῶν καὶ ἡ ὄρεξις ἐβελτιώθη σημαντικῶς. Ἡ θερμοκρασία κατῆλθεν εἰς τοὺς 39° K. Τὴν πέμπτην ἡμέραν ὁ μαστὸς κατέστη ἀνώδυνος, σκλήρυνσις καὶ διόγκωσις ὑπεχώρησαν κατὰ τι καὶ ἀπὸ μίαν θηλὴν ἐξήρχετο καθαρὸν γάλα εἰς μικράν ποσότητα. Ἡ ὑπεραιμία τῶν βλεννογόνων ἐξέλιπε τελείως. Ἐπὶ διήμερον, μέχρι τῆς ἐβδόμης ἡμέρας, ἡ κατάστασις παρέμεινε στάσιμος. Ἀπεφασίσθη ἡ ἀλλαγὴ τῆς ἀγωγῆς. Ἐγένοντο ἐπὶ διήμερον ἔνδοφλέβιοι ἐγγύσεις τερραμυκίνης καὶ τοπικῶς εἰς τὸν μαστὸν ἐφηρμόσθη ὑγρὰ θερμοκρασία (ὕδρατμοί).

(Εἰκὼν 1.) Ἡ ἀγέλας ἱαθεῖσα

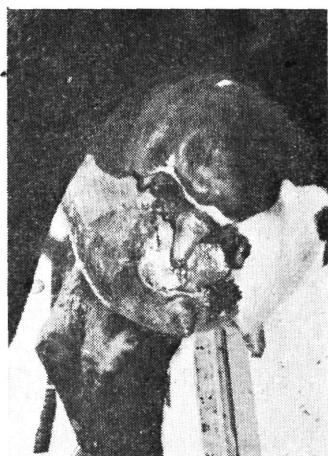
Διὰ τὴν εὐχερῇ ὑποχώρησιν τοῦ οἰδήματος τοῦ μαστοῦ διεκόπη ἡ θεραπεία διὰ φυσιολογικῶν ὀρῶν, λόγῳ τῆς τάσεως αὐτῶν πρὸς πρόκλησιν οἰδημάτων (NaCl). Ἀλλωστε ἐπετεύχθη ὁ σκοπός, δι' ὃν οὗτοι ἐχρησιμοποιήθησαν.

Μετὰ ταῦτα τὸ ἔκκριμα τοῦ μαστοῦ κατέστη γαλακτώδες εἰς τὰς τρεῖς θηλάς. Μόνον ἡ δεξιὰ ὀπισθία συνέχιζε νὰ παράγῃ τὸ ἀρχικὸν ἐρυθρομέλαν ἔκκριμα. Ἡ θερμοκρασία κατῆλθεν ὀριστικῶς εἰς τοὺς $38,5^{\circ}$ K καὶ ἐξέλιπον πετέχειαι καὶ ὑπεραιμία τῶν ὀφθαλμικῶν βολβῶν. Ἡ ὄρεξις ἀπεκατεστάθη τελείως καὶ ἡ θρεπτικὴ κατάστασις ἐβελτιώθη σημαντικῶς. Ἐκεῖνο ποῦ δὲν κατωρθώθη εἶναι ἡ ἀποκατάστασις τῆς φυσιολογικῆς λειτουργίας τοῦ μαστοῦ. Μία ἐλαφρὰ σκλήρυνσις κατέστη μόνιμος μὲ παραγωγὴν μικρᾶς ποσότητος καθα-

ροῦ γάλακτος. Τέλος ἡ δεξιὰ ὀπισθία θηλή, μὴ παρουσιάσασα ἐξ ἀρχῆς βελτίωσιν, κατέληξεν εἰς τελείαν νέκρωσιν. Οὕτω προέβημεν εἰς τὴν χειρουργικὴν ἀφαίρεσιν αὐτῆς καὶ τοῦ ἀντιστοίχου τεταρτημορίου τοῦ μαστικοῦ ἀδένος.

Ἑκβάσις περιπτώσεως

Ἡ ἀγελάς ἰαθεῖσα, διέφυγε τὸν βέβαιον σχεδὸν θάνατον. Λόγῳ ὅμως τῆς πλημμελοῦς λειτουργίας τοῦ μαστοῦ κατέστη ἀσύμφορος δι' ἀναπαραγωγὴν. Δι' ὃ καὶ ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀσθενείας θρεπτικὴν τῆς κατάστασιν ὠδηγήθη πρὸς σφαγὴν, πωληθεῖσα εἰς ἱκανοποιητικὴν τιμὴν (6.000 δρχ.).

(Εἰκὼν 2). Ἀφηρεῖται ἡ δεξιὰ ὀπισθία θηλή

Παρατηρήσεις

1) Δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν μικροβίων τῶν προκαλούντων τὴν ἐν λόγω πάθησιν ἄλλα ἔχουν λοιμογόνον δύναμιν καὶ ἄλλα τοξινογόνον ἢ καὶ τὰς δύο, εἴχομεν πρὸς ἀντιμετώπισιν συγχρόνως σηψαιμίαν καὶ τοξιναιμίαν.

Ὁ ρόλος τῶν φυσιολογικῶν ὁρῶν ὑπῆρξε σημαντικὸς καὶ εἰς τὰς δύο περιπτώσεις.

Εἰς τὴν σηψαιμίαν. Ὡς γνωστὸν εἰς τὸν μηχανισμόν τόσον τῆς συγκολλήσεως (διὰ τῶν συγκολλητινῶν) ὅσον καὶ τῆς καθιζήσεως (διὰ τῶν ἰζηματινῶν) τῶν μικροβίων, ἀποφασιστικὸν ρόλον παίζει τὸ φυσιολογικὸν διάλυμα NaCl ὡς ἠλεκτρολύτης, διὰ τῶν ἠλεκτρικῶς πεφορτισμένων ἰόντων. Οὕτω ἐνισχύσαντες τὴν δρᾶσιν τῶν ὡς ἄνω ἀντισωμάτων διευκολύναμεν τὸ ἔργον τῶν σουλφοναμιδῶν καὶ ἀντιβιοτικῶν.

Εἰς τὴν τοξιναιμίαν. Ἡ ἐξουδετερωτικὴ δράσις τῆς ἀντιτοξίνης δὲν ἀκολουθεῖ τὸν νόμον τῶν πολλαπλασίων, καθ' ὃν ὠρισμένη ποσότης ἀντιτοξίνης ἐξουδετεροῖ πάντοτε μίαν σταθεράν ποσότητα τοξίνης. Ἐξαρτᾶται, ὡς αἱ χημικαὶ ἀντιδράσεις, μεταξὺ ἄλλων καὶ ἐκ τῆς πυκνότητος τῆς τοξίνης. Εἰς τὴν προκειμένην δὲ περίπτωσιν (ἔγχυσις φυσιολογικοῦ ὁροῦ) διὰ τῆς αὐξήσεως τοῦ ὄγκου τοῦ αἵματος, εἴχομεν κατὰ συνέπειαν μείωσιν τῆς πυκνότητος τῆς τοξίνης, ἐνῶ ἐκ παραλλήλου τὸ NaCl ὡς ἠλεκτρολύτης διηυκόλυνε τὴν ἀντίδρασιν ἀντιτοξίνης καὶ τοξίνης.

2) Διὰ τοῦ διουρητικοῦ προϊόντος Vetidrex ἐπετεύχθη κατὰ μέγα μέρος ἡ ἀπορρόφησις τοῦ τεραστίου φλεγμονώδους οἰδήματος τοῦ μαστοῦ.

3) Τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ἀπεφασίσθη ἡ διακοπὴ τῆς θεραπείας διὰ σουλφοναμιδῶν καὶ ἡ ἐφαρμογὴ ἀντιβιοτικῶν λόγῳ τῆς ἀναπτύξεως σουλφοναμιδοαντόχων στελεχῶν, ὡς ἀπέδειξεν ἄλλωστε καὶ ἡ διήμερος στάσιμος κατάστασις τοῦ ζώου.

R É S U M É

SUR UN CAS DE MAMMITE GANGRENEUSE CHEZ LA VACHE

par

de Dr. Vét. C. PAPADOPOULOS

L' auteur se rapporte à un cas de Mammite gangreneuse chez la vache, avec issue favorable en 7 jours par l'emploi de sulphonamides en injections i/v, ainsi que d'infusions intramammaires d'une préparation commerciale (Mastidine Adelco) contenant des sulphonamides, chloramphenicol, penicilline, streptomycine, papaine, hyaluronidase et prednisolone.

En plus, l' auteur a utilisé des cardiotoniques et des diurétiques non mercuriels (Vetidrex).